

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1992-1993**

8 JULI 1993

**Ontwerp van wet tot vervollediging
van de federale Staatsstructuur****AMENDEMENTEN VAN
DE HEREN HATRY EN van WEDDINGEN**

Art. 369

A. In het 1° van dit artikel, de woorden «geacht wordt te berokkenen» te vervangen door het woord «berokkent».

Verantwoording

De achter de woorden «geacht wordt» schuilgaande idee moet uit de tekst worden geschrapt, aangezien een en ander als het ware doelt op het veralgemeende vermoeden dat het produkt schadelijk is voor het milieu. Alleen produkten waarvan wetenschappelijk is bewezen dat zij schadelijk zijn, mogen aan milieutaks worden onderworpen.

B. In het 2°, de woorden «het betrokken produkt» te vervangen door de woorden «het betrokken produkt of de betrokken verpakking».

Verantwoording

Meestal doelt statiegeld op een verpakking, zoals onder punt 3° omschreven, en niet op een produkt.

R. A 16310*Zie:***Gedr. St. van de Senaat:**

777 (1992-1993):

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Nrs. 2 tot 5: Verslagen.

Nrs. 6 en 7: Amendementen.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1992-1993**

8 JUILLET 1993

**Projet de loi visant à achever
la structure fédérale de l'Etat****AMENDEMENTS PROPOSES PAR
MM. HATRY ET van WEDDINGEN**

Art. 369

A. Au 1°, remplacer les mots «qu'il est réputé générer» par les mots «qu'il génère».

Justification

Il convient de supprimer la notion de «réputé» dans le texte qui est, en quelque sorte, une présomption généralisée que le produit est nuisible pour l'environnement. Seul un produit dont la nuisance est scientifiquement prouvée peut faire l'objet d'une éco-taxe.

B. Au 2°, remplacer les mots «le produit concerné» par les mots «le produit ou le récipient concernés».

Justification

La plupart du temps, le système de consigne vise un récipient comme défini au 3° et non un produit.

R. A 16310*Voir:***Documents du Sénat:**

777 (1992-1993):

N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

N°s 2 à 5: Rapports.

N°s 6 et 7: Amendements.

In de omschrijving van het begrip «stelsel van statiegeld» dient dan ook de notie «verpakking» te worden ingevoegd.

C. In het 5°, de woorden «via ieder ander proces dan verbranding,» te doen vervallen.

Verantwoording

De techniek van de verbranding met terugwinning van energie, met name de thermische recycling, heeft tot doel de zeer hoge energetische inhoud van brandbare materialen tijdens dit procédé te recupereren.

Thermische recycling zal in de toekomst een onmisbare techniek zijn voor de verwijdering van onbruikbare componenten die niet langer op stortplaatsen kunnen worden gedumpt.

Plastic verpakkingen zijn een voortreffelijke brandstof, aangezien zij in hoge mate bijdragen tot de energetische inhoud van de verbrande afvalstoffen.

Het is absurd om deze vorm van recycling van onbruikbare afvalstoffen uit te sluiten en zodoende een dergelijke potentiële energiebron onbenut te laten. Duitsland is in dat verband een sprekend voorbeeld: het verbod tot gebruikmaking van de verbrandingstechniek heeft tot een opeenstapeling van afvalstoffen geleid, hetgeen dan weer een intenser verkeer van afvalstoffen binnen de grenzen heeft teweeggebracht.

Frankrijk stelt zich voorzichtiger op door verbranding toe te staan.

Thermische recycling moet dan ook worden toegestaan, wanneer het gaat om onbruikbare afvalstoffen en voor zover dat procédé «schoon» verloopt, met andere woorden voor zover gebruik wordt gemaakt van filters die voldoende krachtig zijn om aan de meest stringente milieunormen te voldoen. Het is voor de bevoegde instanties geen moeilijke opgave om dergelijke normen uit te vaardigen.

Art. 371

Dit artikel te doen vervallen.

Verantwoording

Het systeem van de milieutaksen roept een flagrante discriminatie in het leven tussen de diverse soorten verpakkingen en is als dusdanig een ontkenning van een evenwicht voor de verbintenissen die de betrokken industrietakken en de ter zake bevoegde gewestelijke autoriteiten onderling zijn aangegaan.

Deze zogenaamde convenanten, die op 26 maart 1991, 26 mei 1992 en 6 augustus 1992 respectievelijk met het Vlaamse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en het Waalse Gewest zijn gesloten, wijzen erop dat de privé-sector en de drie Gewestregeringen bereid zijn om ter zake van de verwerking en de beperking van verpakkingsafval verbintenissen aan te gaan. In het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest loopt reeds een proefproject voor het selecteren van huishoudelijk afval. Op grond van het beginsel van non-discriminatie tussen producten en verpakkingen en het beginsel van gelijke behandeling van de verschillende hergebruiken en recyclingsystemen, zoals het wordt voorgestaan in het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende verpakkingen en verpakkingsafval (cf. COM/92/278 def. - SYN 436), verdient het aanbeveling af te zien van het stelsel van de milieutaksen en het op vele punten gunstige Fost Plus-systeem te ontwikkelen.

Il convient donc d'ajouter au texte initial visant à définir la consigne, le mot récipient.

C. Au 5°, supprimer les mots «par toute opération autre que l'incinération».

Justification

Le but de l'incinération avec récupération d'énergie, c'est-à-dire le recyclage thermique, est de récupérer le contenu énergétique très élevé des matières combustibles au cours de cette opération.

Le recyclage thermique représente à l'avenir une voie incontournable pour les fractions non valorisables qui ne pourront plus trouver leur chemin vers les sites de mise en décharge.

Les emballages plastiques constituent un combustible de choix puisqu'ils contribuent largement au contenu énergétique des déchets incinérés.

Il est absurde de se priver d'un tel potentiel énergétique en excluant ce type de recyclage pour les déchets non valorisables. L'exemple de l'Allemagne est probant à ce sujet: l'interdiction de la technique d'incinération a amené une accumulation de déchets qui ont fait l'objet d'un trafic interfrontière.

La France, plus prudente, a autorisé l'incinération.

Ainsi, le recyclage thermique doit être autorisé pour les déchets non valorisables à condition qu'il soit «propre», c'est-à-dire muni de filtres suffisamment performants pour répondre aux normes d'environnement les plus strictes. Ces normes peuvent être très facilement édictées par les autorités compétentes.

Art. 371

Supprimer cet article.

Justification

Le système des écotaxes introduisant une discrimination flagrante dans les emballages, nie et compromet les engagements qui ont été convenus entre les industries concernées et les instances régionales compétentes en la matière.

Ces «convenants», signés avec la Région flamande le 26 mars 1991, avec la Région bruxelloise le 26 mai 1992 et avec la Région wallonne le 6 août 1992, marquent la volonté du secteur privé et des Exécutifs des trois Régions de s'engager dans des opérations de traitement et de réduction des déchets d'emballages. Une opération pilote de tri des déchets ménagers est déjà en cours en Région bruxelloise. Ainsi, suivant le principe de non-discrimination entre les produits et les emballages et le principe d'équivalence entre les systèmes de réutilisation et de recyclage, tel que le prône la proposition de directive du Conseil C.E.E. relative aux emballages et aux déchets d'emballages (cf. COM/92/278 final), il y a lieu de supprimer le système des écotaxes et de développer le système Fost Plus qui présente de nombreux avantages.

Fost Plus biedt de volgende voordelen:

1. De verantwoordelijkheid wordt bij de marktoveroperatoren gelegd, zij proberen in samenwerking met de overheid en de gebruikers een oplossing te vinden voor de behandeling van verpakkingsafval; iedereen levert dus een inspanning.
2. De vrijwillige deelname van de ondernemers staat borg voor het welslagen van het project.
3. Iedereen engageert zich. Alle sectoren zijn erbij betrokken. Het biedt een integrale oplossing: er is geen onderscheid tussen de verschillende soorten verpakkingsafval.
4. De complementaire samenwerking van de openbare sector en de privé-sector, ter uitvoering van voordien gesloten overeenkomsten, zorgt voor de nodige continuïteit.
5. De progressiviteit, de recyclingpercentages, alsmede de gebruikte technologieën evolueren samen met de technologische vooruitgang en zullen uiteindelijk ten minste op het peil liggen dat in de toekomstige richtlijn van de Raad van de E.G. zal worden vastgesteld.
6. Dit systeem raakt niet aan de verscheidenheid van de verpakkingen en vormt dus geen bedreiging voor de werkgelegenheid in bepaalde sectoren.
7. Fost Plus zorgt voor de organisatie en de coördinatie van en financiële steun aan de selectieve ophaling en sortering op grote schaal van huishoudelijk verpakkingsafval, dat daarna door de filières wordt gevaloriseerd.
- Tegelijk financiert Fost Plus het onderzoek en de ontwikkeling ter zake van spijttechnologieën inzake recycling. Deze twee aspecten zorgen voor het scheppen van werkgelegenheid en leiden, in tegenstelling met het systeem van de milieutaksen, niet tot enig banenverlies.
8. In plaats van te proberen het gedrag van de gebruiker radicaal te veranderen door de invoering van een financieel dwangmiddel, kan dat nu geleidelijk gebeuren door het opleggen van een eenvoudige eerste sortering, het « groene gebaar ».
9. De Europese dimensie van het Fost Plus-project en het feit dat op Europees niveau is geredeneerd, maken dat het aansluit bij de systemen die in Duitsland en Frankrijk worden toegepast.

Art. 371bis (nieuw)

Een artikel 371bis (nieuw) in te voegen, luidende als volgt:

« *Artikel 371bis.* — De ondernemingen die hebben ingestemd met het Fost Plus-systeem en die zich verbonden hebben de bepalingen ervan na te leven, worden van de bij artikel 371 bedoelde milieutaks vrijgesteld. »

Verantwoording

De ondernemingen die verpakkingen van bier, spuitwater, cola of andere limonades produceren of bezigen en die zich verbonden hebben tot de financiering van de ophaling en recycling waarin het Fost Plus-systeem voorziet, dienen van de milieutaks te worden vrijgesteld.

Vooral in een periode van laagconjunctuur dient te worden voorkomen dat bedrijven tweemaal belast worden en wel enerzijds door de milieubelasting en anderzijds door de bij het Fost Plus-systeem ingevoerde milieueffing. Die dubbele aanslag zou absurd zijn als het gaat om ondernemingen die, in het perspectief

Parmi ceux-ci:

1. La responsabilisation des metteurs en marché qui se chargent, en coopération avec les pouvoirs publics et les consommateurs, d'apporter une solution au traitement des déchets d'emballage: chacun fait un effort.
2. L'engagement volontaire des patrons est une garantie de réussite de ce projet.
3. L'engagement est collectif: tous les secteurs sont concernés. La solution est globale: il n'y a pas de discrimination entre les déchets d'emballage.
4. La complémentarité du public et du privé afin de bénéficier des accords antérieurs s'inscrit dans une logique de continuité.
5. La progressivité: les taux de recyclage ainsi que les technologies utilisées seront fonction des progrès technologiques et devront atteindre à terme au moins ceux fixés par la future directive du Conseil de la Communauté européenne.
6. Ce système maintient la diversification des emballages et ne menace donc pas l'emploi dans certains secteurs.
7. Fost Plus organise, coordonne et soutient financièrement la collecte sélective et le tri à grande échelle des déchets d'emballage ménagers pour les valoriser ensuite par des filières de recyclage.
- En parallèle, Fost Plus finance la recherche et le développement dans des technologies de pointe en matière de recyclage. Ces deux aspects sont porteurs d'emplois et non destructeurs d'emplois comme le sont les écotaxes.
8. Le comportement du consommateur ne doit pas changer radicalement par l'instauration d'une contrainte financière comme l'écotaxe mais progressivement par l'habitude d'un pré-triage simple, le geste vert.
9. La dimension européenne du projet Fost Plus et sa logique européenne est compatible avec les systèmes en vigueur en Allemagne et en France.

Art. 371bis (nouveau)

Insérer un article 371bis (nouveau), libellé comme suit:

« *Article 371bis.* — Sont exemptées de l'écotaxe visée à l'article 371, les entreprises qui ont adhéré au système Fost Plus et qui se sont engagées à en respecter les dispositions. »

Justification

Les entreprises qui produisent ou utilisent des récipients contenant de la bière, de l'eau pétillante, des colas ou autres limonades, doivent être exonérées de l'écotaxe, si elles se sont engagées à financer la collecte-tri-recyclage prévue dans le système Fost Plus.

Il faut éviter une double taxation d'une part par l'écotaxe, d'autre part par l'écotaxe instaurée par le système Fost Plus, surtout en basse conjoncture. Il serait absurde de faire payer deux fois les entreprises qui ont pris l'initiative de prendre en charge le traitement du déchet d'emballages dans une optique d'harmonie.

van een Europese harmonisering, het initiatief genomen hebben om de verwerking van verpakkingsafval op zich te nemen. Dat milieuheffingssysteem is veel efficiënter dan de milieutaks en het is dan ook aangewezen dat de ondernemingen die met het Fost Plus-systeem instemmen, van de milieubelasting zouden worden vrijgesteld.

Art. 373

A. In het eerste lid, de woorden «aan alle voorwaarden vermeld in paragrafen 1 en 2 werd voldaan» te vervangen door de woorden «aan een van beide voorwaarden vermeld in de §§ 1 en 2 werd voldaan».

Verantwoording

De verschillende sectoren moeten de keuzemogelijkheid hebben: een progressieve verhoging van het percentage statiegeld of recycling van eenmalige verpakkingen. Beide voorwaarden met elkaar cumuleren is niet haalbaar.

Het voorgestelde amendement stelt de sectoren in staat een keuze te maken op grond van de reële marktsituatie en de kosten zoveel mogelijk te drukken, zodat enerzijds het peil van de werkgelegenheid — die momenteel door een diep dal gaat — kan worden gehandhaafd en anderzijds de doorverrekening in de verbruikersprijzen zo gering mogelijk kan blijven.

De in artikel 373 vermelde referentieperiodes houden een tweevoudige, voor de sectoren te zwaar wegende beperking in: op grond van het op het einde van de referentieperiode gehaalde hergebruik- of recyclingspercentage maakt dit amendement het mogelijk de te volgen strategie, om voormelde redenen, al naargelang van de sector te moduleren.

B. Het tweede lid te vervangen als volgt:

«Bij wijze van overgang is de referentieperiode die in aanmerking komt voor het kalenderjaar 1996 de volgende:

— de periode van zes maanden die zowel inzake de hergebruik- als de recyclingspercentages op 28 februari 1996 afloopt.»

Verantwoording

Dit amendement hangt samen met het amendement op artikel 401 dat ertoe strekt de datum waarop de milieutaksen in werking treden, te wijzigen. Ook artikel 373 behoort dus gewijzigd te worden.

Het begin van de referentieperiode ligt te dichtbij; in de distributiesector worden de overeenkomsten met de leveranciers immers lang van tevoren gesloten.

Mochten de ondernemingen na afloop van de referentieperiode voorts tot de vaststelling komen dat het in artikel 373 bedoelde hergebruikspercentage niet werd gehaald, dan blijft hen maar weinig tijd over om hun strategie om te buigen, willen ze vrijgesteld worden van de milieutaks. Zo kan men overwegen een verpakkinglijn die gebruik maakt van recycleerbare verpakkingen te vervangen door een lijn met herbruikbare verpakkingen. Zulks kost eensdeels heel veel geld omdat de produktie een andere structuur behoeft; anderdeels behoort de termijn voldoende ruim te zijn om die fundamentele ingreep te realiseren. In een brouwerij

sation européenne. Ce système d'écoredéance est bien plus efficace que le système de l'écofiscalité. Aussi il s'indique d'exonérer de l'écotaxe les entreprises qui adhèrent au système Fost Plus.

Art. 373

A. A l'alinéa 1er, remplacer les mots «toutes les conditions reprises aux §§ 1er et 2 ont été remplies» par les mots «une des deux conditions reprises aux §§ 1er et 2 a été remplie».

Justification

Les différents secteurs doivent avoir le choix entre l'augmentation progressive du taux de la consigne ou le recyclage des emballages à usage unique. Le caractère cumulatif des deux conditions est irréalisable.

L'amendement, tel qu'il est proposé, permet aux secteurs d'opérer un choix en fonction de la réalité du marché et dans l'optique de minimiser les coûts pour, d'une part, maintenir le niveau de l'emploi actuellement catastrophique et, d'autre part, répercuter sur les prix à la consommation une augmentation minimale.

Les périodes de référence énoncées à l'article 373, entraînent une double contrainte, trop lourde à respecter par les secteurs: le présent amendement permet, en fonction du taux de réutilisation ou du taux de recyclage atteint en fin de période de référence, une adaptation de la stratégie à suivre par les différents secteurs pour les motifs évoqués ci-dessus.

B. Remplacer l'alinéa 2 par ce qui suit:

«A titre transitoire, la période de référence prise en compte pour l'année civile 1996 est:

— la période de 6 mois se terminant le 28 février 1996 tant pour les taux de réutilisation que pour les taux de recyclage.»

Justification

Corollairement à l'amendement à l'article 401 modifiant la date d'entrée en vigueur des écotaxes, il s'indique de modifier l'article 373.

La date de début de la période de référence est trop rapprochée compte tenu du fait que les contrats, dans le secteur de la distribution, sont conclus longtemps à l'avance avec les fournisseurs.

De plus, si en fin de période de référence, les entreprises étaient amenées à constater que le taux de réutilisation visé à l'article 373 n'est pas atteint, il ne leur resterait qu'un laps de temps réduit pour adapter leur stratégie afin d'être exonérées de l'écotaxe. Aussi, si l'on envisage de remplacer une ligne de conditionnement en emballages recyclables par une ligne de conditionnement en emballages réutilisables, il faut, d'une part, faire un effort financier extrêmement important puisque la structure de production se modifie et, d'autre part, il faut pouvoir bénéficier d'un délai suffisant pour procéder à ce changement fondamental. Par exemple,

verlopen er bijvoorbeeld 20 maanden tussen het ogenblik waarop de beslissing werd genomen om een verpakkinglijn te wijzigen en de daadwerkelijke verandering.

Dank zij dit amendement kunnen de ondernemingen, met het oog op een meer afdoende milieubescherming, nu al kiezen voor het best aangepaste beleid inzake hergebruik dan wel recycling. Dit amendement biedt de ondernemingen een redelijke termijn om te kiezen voor die produktiemethodes die de rendabiliteit van de onderneming, de instandhouding van de werkgelegenheid en het behoud van de produktkwaliteit het best garanderen.

C. In § 1, de woorden «Eerste voorwaarde» en in § 2, de woorden «Tweede voorwaarde» te doen vervallen.

Verantwoording

Dit amendement volgt uit het amendement op artikel 373 tot wijziging van het eerste lid.

D. In § 1, *a*, in de tabel, de jaren «1994, 1995, 1996, 1997, 1998» te vervangen door «1996, 1997, 1998, 1999, 2000».

Verantwoording

Dit amendement is een logisch gevolg van het amendement op artikel 373 tot wijziging van het tweede lid.

E. In § 1, *b*, het eerste lid te vervangen als volgt:

«Om voor het kalenderjaar 1996 vrijstelling te genieten, moet iedere belastingplichtige of groep van belastingplichtigen tijdens de referentieperiode een gemiddeld hergebruikpercentage bereiken dat ten minste gelijk is aan het in 1993 bereikte hergebruikpercentage.»

Verantwoording

Dit amendement is het logisch gevolg van het amendement op artikel 373 tot wijziging van het tweede lid.

F. In § 1, *b*, het laatste lid te vervangen als volgt:

«Voor het kalenderjaar 1997 is «y» het hergebruikpercentage dat in 1993 door de belastingplichtige of groep van belastingplichtigen in acht werd genomen.»

Verantwoording

Dit amendement hangt samen met het amendement op artikel 373 dat ertoe strekt het tweede lid te wijzigen.

G. In § 2 de woorden «Indien hij voldoet aan de voorwaarden bepaald in § 1, moet de belastingplichtige» te vervangen door de woorden «De belastingplichtige moet».

dans le secteur de la brasserie, entre la prise de décision de modifier une ligne de conditionnement et sa réalisation effective, cela prend 20 mois.

Le présent amendement vise à permettre aux entreprises de prévoir, dès maintenant, la stratégie la mieux adaptée en matière de réutilisation ou de recyclage dans l'optique d'une meilleure protection de l'environnement, en leur octroyant un délai raisonnable pour mettre en place les instruments de production les mieux adaptés à la rentabilité de l'entreprise, au maintien de l'emploi et à la sauvegarde de la qualité des produits.

C. Au § 1er, supprimer les mots «Première condition» et au § 2, supprimer les mots «Deuxième condition».

Justification

Cet amendement est une conséquence de l'amendement à l'article 373 visant à modifier l'alinéa 1er.

D. Au § 1er, *a*, remplacer dans le tableau les années «1994, 1995, 1996, 1997, 1998» par «1996, 1997, 1998, 1999, 2000».

Justification

Le présent amendement est le corollaire de l'amendement à l'article 373 visant à modifier l'alinéa 2.

E. Au § 1er, *b*, remplacer le premier alinéa par ce qui suit:

«Pour bénéficier de l'exonération pour l'année civile 1996, le taux de réutilisation moyen atteint durant la période de référence par le redevable ou le groupement de redevables doit atteindre au minimum le taux de réutilisation moyen qu'il a réalisé en 1993.»

Justification

Le présent amendement est le corollaire de l'amendement à l'article 373 visant à modifier l'alinéa 2.

F. Au § 1er, *b*, remplacer le dernier alinéa par ce qui suit:

«Pour l'année civile 1997, «y» est le taux de réutilisation observé en 1993 par le redevable ou le groupement de redevables.»

Justification

Le présent amendement est le corollaire de l'amendement à l'article 373 visant à modifier l'alinéa 2.

G. Au § 2, supprimer le membre de phrase «S'il satisfait aux conditions fixées au § 1er».

Verantwoording

Dit amendement hangt samen met het amendement op artikel 373 dat ertoe strekt het eerste lid te wijzigen.

H. In § 2, 1º, het tweede lid te vervangen als volgt :

« Bij wijze van overgang en om de vrijstelling voor het beschouwde kalenderjaar te verkrijgen, moeten deze recyclingpercentages daadwerkelijk worden bereikt voor 12 pct. van de bevolking tijdens de referentieperiode voor het kalenderjaar 1996, 32 pct. voor het kalenderjaar 1997, 55 pct. voor het kalenderjaar 1998, 80 pct. voor het kalenderjaar 1999 en 100 pct. voor de volgende jaren. De recyclingpercentages worden gemiddeld berekend over de referentieperiode. »

Verantwoording

Dit amendement hangt samen met het amendement op artikel 373 dat ertoe strekt het tweede lid te wijzigen.

Justification

Cet amendement est le corollaire de l'amendement à l'article 373 visant à modifier l'alinéa 1er.

H. Au § 2, 1º, remplacer le deuxième alinéa par ce qui suit :

« A titre transitoire et pour obtenir l'exonération pour l'année civile considérée, ces taux de recyclage devront être effectivement atteints pour 12 p.c. de la population au cours de la période de référence pour l'année civile 1996, 32 p.c. pour l'année civile 1997, 55 p.c. pour l'année civile 1998, 80 p.c. pour l'année civile 1999 et 100 p.c. pour les années suivantes. Les taux de recyclage sont calculés en moyenne sur la période de référence. »

Justification

Le présent amendement est le corollaire de l'amendement à l'article 373 visant à modifier l'alinéa 2.

Paul HATRY.
Eric van WEDDINGEN.